

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ,
ЗДОРОВ'Я ТА ТУРИЗМУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету фізичного виховання,
здоров'я та туризму

М.В. Маліков

« » 2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВОЛЕЙБОЛ З МЕТОДИКАМИ ВИКЛАДАННЯ

підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра
денної та заочної форм здобуття освіти

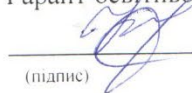
освітньо-професійної програми «Спорт»
спеціальності 017 «Фізична культура і
спорт» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка»

ВИКЛАДАЧ: Дядечко І.Є. к.физвих.і спорту., доцент кафедри фізичної культури і спорту

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри фізичної культури і
спорту

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

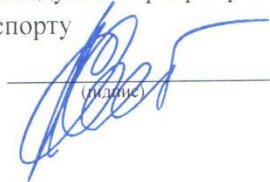

С.І. Караулова

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Протокол № 1 від "19" 08 2025 р.
Завідувач кафедри фізичної культури і
спорту

А.В. Сватсьєв

(ініціали, прізвище)

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

Е-mail: i.dyadechko@ukr.net

Телефон: 0665037257

Інші засоби зв'язку: Viber, WhatsApp, Telegram

Кафедра: фізичної культури і спорту (каб. 203 б спортивного корпусу)

1. Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Волейбол з методиками викладання» є практичне вивчення основ техніко-тактичної підготовки у волейболі, отримання необхідних навичок із методики навчання і тренування, а також набуття досвіду організаційно-методичної роботи.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Волейбол з методиками викладання» є:

- поглиблення знань з теорії і методики волейболу;
- набуття знань і вмінь у роботі з дітьми різного віку та підготовленості;
- формування технічної і тактичної підготовленості з волейболу;
- здобуття знань щодо структури і побудови тренувального заняття;
- засвоєння методики проведення змагань з волейболу (суддівство, правила тощо).

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова (цикл професійної підготовки спеціальності)	
Семестр	4-й	4-й
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість годин	120	
Лабораторні заняття	56 год.	20 год.
Самостійна робота	64 год.	100 год.
Консультації	1 раз на тиждень, формат проведення: за розкладом особисто каб. 203 б спортивного корпусу; дистанційно на платформі ZOOM	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/enrol/index.php?id=6216	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи Оцінювання
ЗК1.Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК 4. Здатність працювати в команді. ЗК5. Здатність планувати та управляти часом. ЗК8.Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії. С1.Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості. СК2 Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях. СК5.Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя. СК9 Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів. СК10.Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми. РН1.Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем. РН3.Уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій. РН4.Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення. РН5.Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег. РН7.Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами РН8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань РН9. Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення. РН16.Надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі людини. РН17.Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.	<u>Поточні контрольні заходи:</u> спостереження, опитування, письмовий контроль, оцінювання практичних вмінь і навичок. <u>Підсумкові контрольні заходи:</u> екзамен; захист індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни**Змістовий модуль 1. Місце волейболу в системі фізичного виховання та професійної підготовки.**

Загальні відомості про курс волейболу. Предмет, завдання і зміст курсу. Правила поведінки студентів у спортивному залі. Правила безпеки під час проведення навчальних занять. Права і обов'язки студентів, які займаються волейболом. Вимоги до спортивних споруд. Основне і додаткове устаткування. Інвентар для проведення змагань. Суть гри волейбол. Відомості про його виникнення та розвиток. Етапи розвитку гри волейбол. Сучасний стан гри волейбол, його тенденції та шляхи подальшого розвитку. Форми роботи та розвиток волейболу в системі фізичного виховання.

Змістовий модуль 2. Характеристика гри волейбол. Класифікація техніки гри. Прийоми гри в нападі і техніка їх виконання: техніка переміщень й техніка володіння м'ячем. Прийоми гри в захисті і техніка їх виконання: техніка переміщень й техніка протидій. Індивідуальні тактичні дії в нападі: без м'яча і з м'ячем. Групові взаємодії. Командні дії. Завдання і характеристика загальної і спеціальної фізичної підготовки. Ігрова підготовка під час проведення занять з волейболу.

Змістовий модуль 3. Методика навчання техніко-тактичним діям у волейболі. Методика навчання технічним діям. Методи і принципи навчання. Основні засоби навчання. Методика навчання тактичним діям. Етапи навчання. Методика навчання індивідуальних техніко-тактичних дій в нападі та захисті. Допоміжні (підготовчі і підвідні) і основні (з тактики і техніки) вправи. Загальнорозвиваючі вправи. Спеціальні вправи. Методика розвитку фізичних якостей.

Змістовий модуль 4. Методика проведення уроку з волейболу. Проведення змагань. Методика проведення уроку з волейболу в школі. Структура навчального заняття (урок). Організація та проведення змагань з волейболу. Система проведення змагань. Положення про змагання. Суддівство змагань. Знання правил гри. Жестикуляція. Права і обов'язки суддів, методика і техніка суддівства. Порушення правил, покарання, протести. Документація, яка необхідна для проведення змагань. Протокол гри.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

4.Зміст лабораторних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість Годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Вступ до курсу «Волейбол з методиками викладання»	2		щотижня
1	Техніка безпеки під час проведення занять з волейболу	2	2	
1	Сутність та характеристика гри, історія виникнення волейболу	2		
1	Форми роботи та розвиток волейболу в системі фізичного виховання	2		
2	Класифікація техніки гри	2		
2	Класифікація тактики гри	2		
2	Завдання і характеристика загальної фізичної підготовки	2		
2	Завдання і характеристика спеціальної фізичної підготовки	2		
2	Ігрова підготовка під час проведення занять з волейболу	2		
3	Методика навчання технічним діям	2	2	
3	Методика навчання тактичним діям	2	2	
3	Методика розвитку фізичних якостей	2	2	
4	Методика проведення уроку з волейболу в школі	2		
4	Організація та проведення змагань з волейболу	2	2	
Разом		28	10	

5. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	Історія професійного спорту, його вплив на розвиток волейболу. Аналіз результатів виступу українських команд. Змагання з волейболу, еволюція правил. Попередження травматизму. Гігієна і режим спортсмена. Навантаження. Волейбол у закладах освіти.	16	25
2	Удосконалюючі вправи з техніки. Загально-розвиваючі та підготовчі вправи. Допоміжні вправи. Технічні елементи. Групове блокування. Прийоми групових взаємодій і тактичних комбінацій.	16	25
3	Рухливі ігри та естафети для навчання і закріплення тактичних взаємодій. Рухливі ігри та естафети для навчання і закріплення технічних взаємодій. Рухливі ігри та естафети для розвитку фізичних якостей.	16	25
4	Проведення змагань з волейболу, ігровий майданчик та обладнання. Проведення навчальних занять з волейболу для різних вікових груп.	16	25
Разом		64	100

6. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання	Питання для підготовки: 1) Історія розвитку волейболу 2) Обладнання та розміри майданчика	2 бали 3 бали	5
	Практичне завдання	Перевірка розвитку фізичних якостей	0-5 балів	5
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			10
2	Теоретичне завдання	Питання для підготовки: 1) Техніка гри, класифікація. 2) Технічні елементи в нападі й захисті. 3) Тактика, класифікація. 4) Індивідуальні, групові, командні тактичні дії в нападі і захисті. 5) Фізична підготовка: загальна й спеціальна. 6) Задачі, зміст, методи теоретичної підготовки. 7) Рухливі ігри для розвитку фізичних якостей, техніко-тактичної підготовки.	1 бал 2 бали 1 бал 2 бали 1 бал 1 бал 2 бали	10
	Практичне завдання	Контрольні нормативи з технічної підготовки: - верхня передача м'яча над собою у колі – 20 передач; - верхня подача м'яча по зонах; - нижня пряма подача по зонах; - передача м'яча двома руками зверху об баскетбольний щит; - нападаючий удар із власного підкидання.	10 балів	10
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			20
3	Теоретичне завдання	Питання для підготовки: 1) Методика навчання технічним елементам нападу і захисту. 2) Методика навчання індивідуальним, груповим, командним тактичним діям у нападі і захисті. 3) Методика розвитку фізичних якостей.	3 бали 4 бали 3 бали	10
	Практичне завдання	1) Написати вправи для вивчення техніки: переміщень; верхньої та нижньої передачі м'яча; нападаючому удару; подачам м'яча: нижньої прямої, верхньої прямої.	4 бали	10

		2) Написати вправи для вивчення тактики. 3) Написати вправи для розвитку фізичних якостей: швидкості, сили, витривалості, швидкісно-силових, координації.	4 бали 2 бали	
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			20
4	Теоретичне завдання	Питання для підготовки: 1) Форми організації навчальних занять: урок, тренування, секція. 2) Структура навчального заняття. 3) Види змагань: системи проведення; положення. 4) Правила змагань. 5) Протокол гри.	1 бал 1 бал 1 бал 1 бал 1 бал	5
	Практичне завдання	Проведення шкільного уроку	5 балів	5
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			10
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

7. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу*	Критерії Оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Індивідуальне завдання	Презентаційний (графічний, наочний) матеріал, аудіо- та відеоматеріал, знання дослідженого матеріалу та здатність самостійно проаналізувати та ґрунтовно схарактеризувати матеріал дослідження.	Індивідуальне завдання – максимально 20 балів.	20
	Контрольне завдання	Відповідь на 4 відкриті питання.	Контрольні питання – по 5 бали за кожне питання.	20
Усього балів				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

8. Рекомендована література

Основна:

1. Борецький Ю., Сибіль М., Гложик І., Трач В. Біохімія та основи біохімії рухової активності : навч. посіб. Львів : ЛДУФК ім. І. Боберського, 2022. 292 с.
2. Сердечний В. Волейбол у рухливих іграх : метод. посіб. Старобільськ : ЛПУ ім. Т. Шевченка, 2017. 184 с.
3. Бондаренко В., Ціпов'яз А. Методика навчання елементам техніки волейболу. Кременчук: Методичний кабінет, 2018. 120с.
4. Задорожний І. Волейбол. Навчання техніки гри. Львів: ЛДУ БЖД, 2019. 134 с.
5. Жула В. Волейбол. Методика навчання. Чернігів: НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2021. 58 с.
6. Щепотіна Н., Поліщук В. Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол): методичні рекомендації. Вінниця: ВДПУ, 2019. 48 с.
7. Радченко О., Смолюк В., Швай О., Цюпак Ю..Методика навчання основ техніки з волейболу: методичні рекомендації . Луцьк : Волинськ. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2022. 56 с.

Інформаційні ресурси:

1. Федерація волейболу України. URL: <https://www.fvu.in.ua/>
2. Волейбол в Україні. URL: <https://www.volleyball.ua/>
3. Волейбол. Суперліга України. URL: <https://pvl.org.uk>
4. Українська конфедерація волейболу. URL: <https://ukv.org.ua/>

9. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Відпрацювання пропущених занять здійснюється згідно з графіком.

Політика академічної доброчесності

Під час перевірки робіт студентів додержання політики академічної доброчесності здійснюватиметься згідно з «Кодексом академічної доброчесності Запорізького національного університету» <http://surl.li/xgfnso>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Під час занять користуватися мобільними телефонами, ноутбуками, планшетами та іншими персональними гаджетами можна за умов виконання завдань.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Процедуру врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти буде організовано згідно з «Положенням Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)» <http://surl.li/zeitdb>

Комунікація

Комунікація викладача зі студентами: електронна пошта, Moodle, ZOOM, мобільний зв'язок.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Процедура врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти визначена у Положенні Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти від 28.02.2025 р. (URL: <https://surl.lu/sussxg>).

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2025-2026 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v.banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: Тел. (061)227-12-76

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ.

Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>